

Rada
Európskej únie

V Bruseli 27. augusta 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0247(COD)**

6604/21
ADD 1

ELARG 3
COWEB 14
CFSP/PESC 183
RELEX 158
FIN 141
CADREFIN 94
POLGEN 29
MIGR 47
CODEC 280

NÁVRH ODÔVODNENÉHO STANOVISKA RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje nástroj
predvstupovej pomoci (IPA III)
– návrh odôvodneného stanoviska Rady

I. ÚVOD

1. Komisia 14. júna 2018 predložila v rámci okruhu 6 („Susedstvo a svet“) viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2021 – 2027 návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje nástroj predvstupovej pomoci (IPA III)¹.
2. V Európskom parlamente je spis pridelený Výboru pre zahraničné veci (AFET). Európsky parlament prijal svoju pozíciu 27. marca 2019².
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko na plenárnom zasadnutí 12. decembra 2018³ a Výbor regiónov na plenárnom zasadnutí 5. – 6. decembra 2018⁴.
4. Návrh preskúmala pracovná skupina pre rozširovanie a krajiny rokujúce o prístupí k EÚ počas rakúskeho⁵ a rumunského predsedníctva a Rada dosiahla 19. marca 2019 dohodu o čiastočnom všeobecnom smerovaní⁶.
5. Závery Európskej rady z 21. júla 2020 umožnili, aby Výbor stálych predstaviteľov v nadväznosti na ďalšie rokovania v rámci pracovnej skupiny pre rozširovanie a krajiny rokujúce o prístupí k EÚ počas nemeckého predsedníctva finalizoval rokovací mandát Rady na svojom zasadnutí 28. októbra 2020⁷.
6. Medziinštitucionálne rokovania s Európskym parlamentom o navrhovanom nástroji sa začali počas fínskeho predsedníctva a pokračovali počas chorvátskeho, nemeckého a portugalského predsedníctva.

¹ 10184/18 + ADD 1 + ADD 2.

² 7802/19.

³ 15601/18.

⁴ 15622/18.

⁵ 15532/18.

⁶ 7539/19.

⁷ 12373/20.

7. Záverečný neformálny trialóg sa uskutočnil 2. júna 2021 a jeho výsledkom bola politická dohoda o otvorených otázkach. Okrem toho boli potrebné technické zasadnutia v júni 2021, aby sa dohoda pretavila do znenia legislatívneho návrhu a aby sa vyriešilo niekoľko otvorených detailov, ktoré spoluzákonodarcovia následne písomne potvrdili.
8. Dňa 14. júna 2021 bola predbežná dohoda predložená členom pracovnej skupiny pre rozširovanie a krajiny rokujúce o prístupí k EÚ, ktorí k jej zneniu nemali pripomienky.
9. Výbor stálych predstaviteľov potvrdil konečné kompromisné znenie 28. júna 2021⁸.
10. Znenie bolo predložené na potvrdzujúce hlasovanie vo Výbore Európskeho parlamentu pre zahraničné veci (AFET) [1. júla 2021]. Predseda výboru AFET [...] júla 2021 podpísal list adresovaný predsedovi Výboru stálych predstaviteľov (časť II), v ktorom uviedol, že ak Rada formálne zašle Európskemu parlamentu svoju pozíciu v znení uvedenom v prílohe k tomuto listu, plénu Európskeho parlamentu odporučí, aby sa pozícia Rady prijala bez zmeny, s výhradou overenia právnikmi lingvistami, počas druhého čítania v Európskom parlamente.

II. CIEĽ

11. Cieľom nástroja IPA III je podpora prijímateľov pri prijímaní a vykonávaní politických, inštitucionálnych, právnych, správnych, sociálnych a hospodárskych reforiem, ktoré sa od týchto prijímateľov požadujú v záujme dodržiavania hodnôt Únie a postupného zosúladenia s pravidlami, normami, politikami a postupmi Únie („*acquis*“) so zreteľom na budúce členstvo v Únii, čím sa prispieva k vzájomnej stabilite, bezpečnosti, mieru a prosperite. Nástroj IPA III zabezpečuje kontinuitu s nástrojom IPA II (ktorý sa vzťahoval na obdobie 2014 – 2020) a komplementaritu s inými nástrojmi (najmä s Nástrojom susedstva a rozvojevej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa) a politikami Únie (napr. v oblasti zmeny klímy).

⁸ 9890/21 + ADD1.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

12. Medzi Európskym parlamentom a Radou sa uskutočnili rokovania s cieľom uzavrieť dohodu v štádiu pozície Rady v prvom čítaní („skorá dohoda v druhom čítaní“).
13. Znenie pozície Rady v prvom čítaní je výsledkom spravodlivého kompromisu, ktorý sa za pomoci Komisie dosiahol počas rokovaní medzi Európskym parlamentom a Radou.
14. Dohoda sa zameriava na tieto hlavné prvky:
 - akcie v rámci nástroja IPA III sa majú financovať prostredníctvom tematického prístupu s cieľom maximalizovať vplyv pomoci Únie spolu s ostatnými relevantnými politikami a programami Únie, a pritom zabezpečiť konzistentnosť, synergie a komplementárnosť s ostatnými oblasťami vonkajšej činnosti Únie;
 - súdržnosť medzi pomocou a celkovým rámcom politiky rozširovania, ako aj spolupráca medzi Komisiou a členskými štátmi pri zabezpečovaní súdržnosti a predchádzaní duplicity medzi pomocou poskytovanou v rámci nástroja IPA III a inou pomocou;
 - pomoc v rámci tohto nariadenia vychádza z prístupu založenom na výkonnosti, ako aj zo zásady spravodlivého rozdelenia: je potrebné diferencovať ju z hľadiska rozsahu a intenzity podľa výkonnosti prijímateľov, pričom sa zohľadnia ich potreby a kapacity, aby sa zamedzilo neprimerane nízkej úrovni pomoci v porovnaní s inými prijímateľmi;

- očakáva sa, že rozsah a intenzita pomoci by sa mohli upraviť v prípade významného zhoršenia alebo pretrvávajúceho nedostatočného pokroku prijímateľa v základných oblastiach (právny štát a základné práva, demokratické inštitúcie a reforma verejnej správy, ako aj hospodársky rozvoj a konkurencieschopnosť), a to aj proporcionálnym znížením a presmerovaním finančných prostriedkov tak, aby sa zabránilo ohrozeniu podpory pri zlepšovaní základných práv, demokracie a právneho štátu vrátane podpory občianskej spoločnosti a v prípade potreby spolupráce s miestnymi orgánmi. V prípade obnovenia pokroku by sa zodpovedajúcim spôsobom upravila aj pomoc s cieľom ďalej podporovať toto úsilie;
- osobitná strategická rada pre riadenie operácií EFSD+ pre západný Balkán;
- zabezpečenie zviditeľnenia financovania z prostriedkov Únie prijímateľmi týchto prostriedkov, najmä pri propagácii akcií a podávaní správ o nich a ich výsledkoch tým, že v komunikačných materiáloch, ktoré súvisia s akciami podporovanými podľa tohto nariadenia, viditeľným spôsobom zdôraznia podporu prijatú od Únie a jej prínosy pre ľudí a strategické poskytovanie ucelených, účinných a primeraných cielených informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti;
- rovnováha medzi procesnými ustanoveniami nástroja: bolo dohodnuté, že programové dokumenty sa prijímú prostredníctvom vykonávacích aktov a že Komisia bude oprávnená prijať delegované akty na doplnenie tohto nariadenia stanovením určitých špecifických cieľov a tematických priorít pre spoluprácu, ako aj zmeniť tematické priority pomoci a zoznam kľúčových ukazovateľov výkonnosti v prílohách II, III a IV;
- vymedzenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti na pomoc pri meraní pokroku a vo vhodnom prípade pripravenosti prijímateľov uvedených v prílohe I, ako aj prínosu Únie k dosiahnutiu špecifických cieľov nástroja IPA III (príloha IV);
- retroaktívne uplatňovanie nariadenia od 1. januára 2021 (odôvodnenie 36).

IV. ZÁVER

15. Rada je presvedčená, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým zastúpením výsledku neformálnych rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom s podporou Komisie a že nové nariadenie po jeho prijatí splní cieľ zabezpečiť efektívne, ucelené a komplexné financovanie predvstupovej pomoci.
-